

Δ Ο Γ Ι Ο Τ Η Ρ Ι Ο Ν

Πρός
τὴν Γενικὴν Διεύθυνσιν

Ε Ν Τ Α Υ Θ Α

"Έχουμε τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν διὰ τῆς πα -
ρούσης τὰς ἀπόψεις ἡμῶν ὡς πρὸς τὴν ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν "Έκθεσιν
τῶν Ὀρκωτῶν Λογιστῶν ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως Ι.Ι.1960 -
31.Ι2.1960 καὶ νὰ παράσχωμεν ὑμῖν σχετικὰς διευκρινίσεις ἐπὶ τῶν
θιγομένων ἐν αὐτῇ θεμάτων:

Οὕτω:

Σελίς 3η "Έκθέσεως -" Παρατηρήσεις σχετικαὶ μὲ τὸν λ/σμόν:-

- "ΑΠΟΘΗΚΗ ΥΛΙΚΩΝ" εἰδικώτερον: ἐπὶ τῶν παρατηρήσεων αα)
καὶ ββ), εἶναι θέμα τὸ ὁποῖον ἀπασχολεῖ μεγάλως τὴν Ὑπερ-
ρεσίαν μας, καταβάλλεται δὲ προσπάθεια ὅπως ἐξευρεθῇ λύ-
σις καὶ τακτοποιηθῇ τοῦτο ὀριστικῶς, γγ) πρόκειται περὶ
παραλείψεως τῆς Ἀποθήκης ἢ ὁποῖα ὅμως ὀδεμελίαν ἐπίδρα-
σιν ἐπὶ τῶν περιουσιακῶν στοιχείων τῆς Ἐταιρίας ἔχει,
- " 4η ἐγένοντο πάντως αἱ δέουσαι συστάσεις, δδ) ἐτακτοποιήθη
λογιστικῶς ἐντὸς τοῦ 1961, ςςτ) αἱ σχετικαὶ περιπτώσεις
ἀντιμετωπίζονται ἐν συναρτήσει πρὸς τὰ θέματα τῶν παρατη-
ρήσεων αα) καὶ ββ) εἰδικῶς ὅμως διὰ τὰ ἔδαφια 1' καὶ 2'
τῆς ὑπὸ ἐξέτασιν παρατηρήσεως (σελίς 4η καὶ 5η ἐκθέσεως)
- " 5η ἔχουν δοθῆ αἱ δέουσαι ὁδηγίαι διὰ τὸν διαχωρισμὸν τῶν
χρησιμοποιηθέντων καὶ ἐπιστραφέντων ὑλικῶν καὶ τὴν ἐφ'
ἐξῆς παρακολούθησιν των, διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4225/2.12.58
Υ.Σ. ἡμῶν, δι' οὗ διεβεβάρθησαν ὁδηγίαι περὶ τῶν σκοπῶν
καὶ τοῦ τρόπου διενεργείας τῆς ἀπογραφῆς 1959. Ἐχουσαι
ὡς κάτωθι:
- " . . . . . Ἐπίσης τὰ πάσης φύσεως ὑλικά ἅτινα λόγῳ βλά-
βης τινός δὲν δύνανται νὰ χρησιμοποιηθοῦν ἀμέσως μετὰ,
τὸν κατὰ τὰ ἄνωτέρω, διαχωρισμὸν των δέον νὰ ἀποτελέσουν
ἀντικείμενον ἰδίως διαχειρίσεως. Τοῦτο ἐπιβάλλεται καθ'
ὅτι δὲν νοεῖται ὑλικὸν κατεστραμμένον, ἄχρηστον ἢ ὀπωδῆ-
ποτε μὴ ἀμέσῳ χρησιμοποιήσεως, νὰ ἐμφανίζεται εἰς τὰς
Ἀποθήκας Ὑλικῶν ὡς χρησιμοποιήσιμον τοιοῦτον. Ὁ διαχει-
ριστὴς τοῦ ὑλικῶν τούτου θὰ προβῇ εἰς τὰς ἀναγκαίας ἐνεργ-
γείας ἧτοι: α) διὰ τὴν ἐπαναφορὰν τοῦτου κατόπιν ἐπισκευῆς
ἢ συμπληρώσεως εἰς χρησιμοποιήσιμον κατῴστασιν καὶ εἰσαγω-

γής του μετά ταύτα εις τήν 'Αποθήκην καί β) διά τήν καταστροφήν ή διάθεσιν αὐτοῦ ὡς ἀχρήστου ὑλικοῦ ἐφ' ὅσον δέν καθίσταται δυνατή ή ὡς ἀνώ ἐπαναφορά.

Διευκρινίζεται ὅτι ἐφ' ἑξῆς πῶσα ἐπιστροφή ἐκ τῶν ἔργων οὐκ ἀποδίδεται ὑλικῶν ἤδη χρησιμοποιηθέντων θά γίνεται εἰς τήν εἰδικήν ταύτην διαχειρίσιν καί οὐχί εἰς τάς 'Αποθήκας ὑλικοῦ ἐκείθεν δέ θά ἀκρολουθοῦνται τά ἀνωτέρω (ἐπισκευή κ.λ.π.).

"Ἐκτοτε τό θέμα ἔχει ρυθμισθῆ, πιθανῶς βεβαίως νά ὑπάρχουν ἀκόμη μὴ ἐκκαθαρισμένοι περιπτώσεις ἀπωσθήκοτε ὅμως ἐπιδιώκεται πλήρης ρύθμισις τοῦ θέματος.

Σελίς 5η " Παρατηρήσεις σχετικαί μέ τόν λ/σμόν "ΠΡΟΪΟΝΤΑ"

Διὰ τοῦς ἐν συνεχείᾳ λόγους νομίζομεν ὅτι οὐδόλως εὐσταθοῦν τά ἀναφερόμενα ἐν τῇ ἐκθέσει σχετικῶς μέ τήν κοστολόγησιν τῶν προϊόντων τῆς Ἑταιρίας μας τόσον ὅσον ἀφορᾷ τήν συμφωνίαν πρός τοῦς ἰσχύοντα νόμους (Νόμος 2190/1920 περί Α.Ε. καί Κ.Φ.Ε.) ὅσον καί εἰς ὅτι ἀφορᾷ τήν ἐμφάνισιν τῆς πραγματικῆς περιουσιακῆς καταστάσεως τῆς Ἑταιρίας.

Ἐιδικώτερον:

α) ὅσον ἀφορᾷ τό τυπικόν μέρος

Τό ἄρθρον 22 παράγρ.2 τοῦ Κ.Φ.Ε. ὁρίζει ὅτι "ὡς τιμή κτήσεως λαμβάνεται ή καθοριζομένη ὑπό τοῦ ἐπιτηδεύματός ἐπὶ τῇ βάσει κανόνων οἵτινες ΠΑΡΙΣΤΕΛΟΛΟΥΘΟΥΝΤΑΙ ὑπ' αὐτοῦ."

Χρησιμοποιήσαντες ὅθεν τήν ἐν λόγω ἐπιστημονικήν μέθοδον κοστολογήσεως, διά τόν καθορισμόν τῆς τιμῆς κτήσεως (κόστους) τῶν προϊόντων μας οὐδόλως ἀντιτιθέμεθα εἰς τάς διατάξεις τοῦ Κ.Φ.Ε. καθ' ὅτι ή αὐτή μέθοδος ἠκολούθηθη διά τόν ὑπολογισμόν τῆς τιμῆς κτήσεως καί κατά τό παρελθόν ἔτος, ή αὐτή δέ θά ἀκολουθηθῆ καί εἰς τά ἐπόμενα ἔτη. Τό ἀντίθετον δέον νά θεωρηθῆ ὡς ἐσφαλμένη ἐνέργεια διότι, πλέον τῶν ἐν συνεχείᾳ ἀναφερομένων οὐσιαστικῶν λόγων, θά προσέβαλε τήν καθοριζομένην ὑπό τοῦ Κ.Φ.Ε. ρύθμισιν, τῆς χρησιμοποίησεως παγίως τῶν αὐτῶν κανόνων διά τόν προσδιορισμόν τῆς τιμῆς κτήσεως.

Πλέον τούτου ὁ Νόμος 2190 περί Α.Ε. οὐδόλως πραγματεύεται περί τοῦ τρόπου προσδιορισμοῦ τοῦ κόστους. Ἀμφό-

τεροι δθεν, νόμος 2190 και Κ.Φ.Σ. δέχονται οίουοδήποτε κανόνας οΐτινες όμως δέον νά ακολουθοϋνται ΠΑΡΙΩΣ. Καί οί δύο όμως νόμοι, δι' άλλου τρόπου επιδιώκουν νά αποφυγουν τήν υπερτίμησιν ή και άντιστοίχως τήν υποτίμησιν, διά τής θεσπίσεως κανόνων άποτιμήσεως τών άποθεμάτων, καθ' ούς (άρθρ. 43 παράγρ.2 έδάφ. α' του νόμου 2190 και άρθρ.22 παράγρ. Ι του Κ.Φ.Σ.) θέτουν ως φραγμόν τήν τρέχουσαν τιμήν.

β) Δσον άφορᾷ τό ούσιαστικόν μέρος

Ι Διά τής χρησιμοκοιήσεως μεθόδου έπιτυγχάνεται:

Ια 'Ο προόδιορισμός τής άποτελεσματικότητας τών δύο βασικών τμημάτων τής 'Επιχειρήσεως, 'Ορυχείου και Βιομηχ. Συγκροτήματος, εργαζομένων αυτοτελώς. Τό τοιοϋτον θά ήτο τελείως άνέφικτον εάν ήκολουθητο άλλη τις μέθοδος διότι χρεομένου του Βιομηχανικού Συγκροτήματος μέ τήν τιμήν κόστους του έξορυχθέντος λιγνίτου και του 'Ορυχείου μέ τήν τιμήν κόστους τής παραχθείσης ένεργείας θά προέκυπτε κόστος λιγνίτου, λιγνιτοηλίνθων, άτμου, ένεργείας και ήμικιών μικρότερον του ούτω προκύπτοντος, κατ' αυτόν τόν τρόπον όμως δέν έπετεύθη τι άλλο είμή κριμοδότησις του Βιομηχανικού Συγκροτήματος, κυρίως, διά τών κερδών του 'Ορυχείου.

'Εάν έν συνεχείᾳ έγένητο πώλησις τών προϊόντων του Βιομηχανικού Συγκροτήματος θά ένεφανίζαμεν ήύξημένα τά κέρδη ή μειωμένας τάς ζημίας εκ τών προϊόντων του Βιομηχανικού Συγκροτήματος και μειωμένα τά κέρδη ή ήύξημένας τάς ζημίας του 'Ορυχείου, πράγμα άντιβαίνον κατά κάσαν περίπτωσιν προς τήν έννοιαν τής έπιστημονικής παρακολούθησεως τής άποτελεσματικότητας τών διαφόρων τμημάτων τής 'Επιχειρήσεως.

Ιβ 'Η όρθωτέρα κατανομή τών άποτελεσμάτων εις τάς χρήσεις έξ ών ταϋτα προέκυψαν. 'Ο διαφορετικός τρόπος χειρισμοϋ θά ειχεν ως άποτέλεσμα τήν μετάθεσιν τών άποτελεσμάτων τών έπομένων χρήσεων εις τήν παρούσαν, τουτο δέ διότι, εργαζόμενον τό 'Ορυχείον άποδίδει κέρδη ένψ διατιθέμενα τά προϊόντα του Βιομ. Συγκροτήματος άποδίδουν ζημίαν· θεδομένου ότι τά προϊόντα του Βιομηχ. Συγκροτήματος δέν διετέθησαν κατά τό 1960 δέν προέκυψε ζημία, διατιθέμενα δέ κατά τό παρόν έτος ή και τά έπόμενα τοιαϋτα και έφ' όσον ή τιμή διαθέσεως θά ειλαι μικρότερα του κόστους θά προκύψῃ ή ζη-

μία ή όποια δέον νά βαρύνη τό Έτος εΐς δ έπραγματοποιήθη.

Ιγ 'Η εμφάνισις του πραγματικού κατά βασικά τμήματα κόστους των προϊόντων της Έπιχειρήσεως πράγμα έπιτυχανόμενον μόνον διά της χρησιμοποιηθείσης μεθόδου. Τό προκϋπτον κόστος διά της μεθόδου καθ'ήν δέν υπολογίζονται ένδιάφενα αποτέλεσμαα διά τά διάφορα τμήματα άντιστοιχεί πρός τάς πραγματοποιηθείσας συνολικάς δαπάνας αλλά άπέχει του κόστους τό όποιον εά εΐχεν έάν τό υπό έξέτασιν τμήμα είργάσето αύτοτελώς διότι τούτο εά ήτο διάφορον του πραγματικού κατά τό αποτέλεσμα του άλλου τμήματος.

2 Διά της χρησιμοποιηθείσης μεθόδου άποφεύγεται ή έκιδάρυσις της υπό εξέτασιν χρήσεως δι' υπερδύγκων μη πραγματοποιηθεισών ζημιών καί ή κατανομή τούτων εΐς περισοτέρας χρήσεις.

3 'Η σκοπιμότης έν συνεχεία, ίσως άκαιτεί καί έάν άκόμη δεχθώμεν τήν άποφιν ότι δέν ένεφανίσαμεν πραγματοποιηθείσαν ζημίαν, νά δεχθώμεν τήν χρησιμοποιηθείσαν μέθοδον ήτις μη άντιτιθεμένη κατά τά άνωτέρω εΐς τούς ίσχύοντας νόμους αύρει έν τινι μέτρω τόν δυσμενή άντίκτυπον των ηύξημένων ζημιών

γ) Όσον άφορᾷ, τέλος, τό τεχνικόν μέρος. Εΐναι άδύνατος ή χρησιμοποίησις άμιγώς της υπό των Όρκιστών λογιστών άναφερομένης μεθόδου, τούτο δέ διότι:

1) Διά τήν έξόρυξιν λιγνίτου άπαιτείται κατανάλωσις ήλεκτρικής ένεργείας

2) Διά τήν παραγωγήν 'Αλεκτρικής Ένεργείας άπαιτείται κατανάλωσις λιγνίτου

Ποία εά εΐναι, όθεν, ή τιμή κόστους λιγνίτου ή ένεργείας έφ'όσον δέν εΐναι δυνατόν νά προσδιορισθ ή έλλείψει τιμής δι'έν έν των συγκροτούμενων ταύτην στοιχείων;

Σ υ μ π έ ρ α σ μ α επί των άνωτέρω:

Διά της χρησιμοποιηθείσης μεθόδου :

- 1.- Έπιτυγχάνεται ό διαχωρισμός των αποτελεσμάτων των διάφορων Τμημάτων, Άποτελεσματικότης αυτών.
- 2.- Έμφανίζεται λογιστικώς τό πραγματικόν κόστος καί ούτω δύναται νά άσκηθῃ συμφέρουσα διά τήν Έταιρίαν τιμολογιακή πολιτική.
- 3.- Έπιτυγχάνεται κατανομή των κερδών ή ζημιών εΐς τάς χρήσεις έξ ὧν ταύτα προέρχονται.
- 4.- Δέν ύπάρχει διαφωνία πρός τούς ίσχύοντας νόμους.
- 5.- Άποφυγή συνεπειών επί της κεφαλαιακής θέσεως της Έταιρίας

λόγῳ μεγάλων ζημιῶν.

Σελίς 7η " Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν Διαφόρων Χρεωστικῶν Λογαριασμῶν".

α) Ὁ λ/σμός " ΠΡΟΒΕΡΓΑΣΙΑΙ ΔΙ' ΕΠΕΚΤΑΣΙΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ" ἐνετάχθη εἰς τὸ κυκλοφοροῦν ἐνεργητικῶν καὶ οὐχὶ εἰς τὸ πάγιον καθ' ὅτι περιλαμβάνει δαπάνας αἰτινες δὲν ἔχουν ἀκόμη διαμορφωθῆ εἰς περιουσιακὰ στοιχεῖα καὶ ὑπόκεινται εἰς περαιτέρω μεταβολάς, καθ' ὃ μέρος δὲ ὀλοκληρωθῶν εἰς τὰς νέας χρήσεις καὶ ὀριστικοποιηθῶν εἰς μεταφερθῶν εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ Παγίου Ἐνεργητικοῦ.

β) Ὁι ἀναφερόμενοι εἰς τὴν παράγρ. ταύτην λογαριασμοί, ὡς καὶ τινες ἄλλοι, ἐνεταγαμένοι εἰς τοὺς προσωρινούς, ἐκκαθαρίζονται συνεχῶς. Εἰδικότερον, ὁ λ/σμός "ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ ΥΛΙΚΩΝ ΕΚ ΚΟΖΑΝΗΣ" εἶναι λ/σμός εὐρισκόμενος εἰς κίνησιν ὡς παρακολουθῶν ἐπιστροφάς ὑλικῶν εἰς προμηθευτὰς καὶ Ἄποστολάς Ὑλικῶν ἐκ τῶν Ἐγκαταστάσεων, πρὸς ἐπισκευήν.

" 9η " Παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ λογαριασμοῦ " ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΑΙ ".

Τὸ ἐμφανιζόμενον εἰς τὸν δευτεροβάθμιον λογαριασμόν "ΣΑΚΚΟΙ ΤΙΤΑΝ" πιστωτικῶν ὑπόλοιπον, ἀφορᾷ ὑποχρέωσιν τῆς Ἐταιρίας πρὸς τὴν Ἐπιχείρησιν "ΤΙΤΑΝ". Ἐγένετο τακτοποίησης τῶν εἰς χεῖρας τῶν Ἐργολάβων Ἀθανασιάδου καὶ Ἀλαφούζου εὐρισκομένων σάνικων, ἐδόθησαν δὲ διὰ τοῦ Υ.Σ. 2714/19.8.61 δόχηλαι διὰ τὴν ὀριστικὴν τακτοποίησιν τοῦ θέματος τῶν σάνικων.

" 10η " Παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ λογαριασμοῦ "ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ".

2) Ἡ διαφορά αὕτη προέκυψε ἐκ τῆς συγκρίσεως τῶν βιβλίων πρὸς τὴν διενεργηθεῖσαν πραγματικὴν ἀπογραφὴν 31.12.60, ἐρευνῶται δὲ ἡ προέλευσίς της καὶ εἰς τακτοποιηθῆ ἐντὸς τοῦ 1961.

3) Δύναται νὰ χαρακτηρισθῆ καὶ ὡς πρόβλεψις δεδομένου ὅτι δὲν περιῆλθον εἰσέτι εἰς χεῖρας μας σχετικαὶ Πιστοποιήσεις.

" 14η " Γενικαὶ Παρατηρήσεις"

1) Δὲν τηρεῖται ἐπίσημον βιβλίον Ἐγγυητικῶν Ἐπιστολῶν καθ' ὅτι αὐταὶ παρακολουθοῦνται λογιστικῶς εἰς Λογαριασμοὺς Τάξεως. Πλέον ὅμως τοῦτου τηρεῖται ἕν πρόσχειρον βιβλίον Ἐγγυητικῶν Ἐπιστολῶν διὰ τὴν παρακολούθησιν ὠρισμένων στοιχείων αὐτῶν.

- 2) δεδομένης τῆς υποκειμενικότητος εἰς τὴν λογιστικὴν δὲν δυνάμεθα νὰ προσαρμόζωμεν ἐκδοτοτε τὰ λογιστικὰ μας βιβλία πρὸς τὰς ἐκδοτοτε ἀπόψεις οἰουδήποτε Ἐλεγκτοῦ διότι τότε θὰ ἔπρεπε μεθ' ἕκαστον ἔλεγχον διενεργούμενον ὑπὸ διαφορετικοῦ Ἐλεγκτοῦ νὰ ἀλλάζωμεν τὸν τρόπον ἐργασίας μας μὲ ἀποτέλεσμα οὔτε ἡμεῖς νὰ δυνάμεθα νὰ κάμνωμεν τὴν ἐργασίαν μας οὔτε κανεὶς ἐκ τῶν κ.κ. Ἐλεγκτῶν νὰ εἶναι ἱκανοποιημένος. Πάντως τὸ θέμα θέλει συζητηθῆ ὀριστικῶς μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἐκπονουμένου νέου λογιστικοῦ συστήματος.
- 3) Ἀπὸ I. I. 1961 ἔλεγχονται ὅλα τὰ συμφηριστικά ὑπὸ τοῦ Τμήματος Ἐλέγχου.
- 4) Ἡ καθυστέρησις δικαιολογεῖται λόγῳ τῆς ἀποστάσεως μεταξὺ τοῦ τόπου ἐκδόσεως τῶν Τιμολογίων καὶ τῶν Ἐγκαταστάσεων.
- 5) Δὲν ἐτέθησαν ὑπ' ὄψει τῶν κ.κ. Ὀρκιστῶν Λογιστῶν τὰ ἐν λόγῳ Τιμολόγια διότι ταῦτα δὲν περιῆλθον ἀκόμη εἰς τὴν Ἐταιρίαν. Ἐτέθησαν ὅμως ὑπ' ὄψει αὐτῶν τὰ φύλλα προσουξήσεως τιμῶν εἰς ἃ ἀντιστοιχοῦν τὰ Τιμολόγια.
- 7) Λόγῳ τοῦ φόρτου ἐργασίας ἀρ' ἑνὸς καὶ τῆς ἀνάγκης ἀμέσου κατάχωρησεως τῶν στοιχείων τῶν Ἐγκαταστάσεων εἰς τὰ βιβλία τῆς Ἐταιρίας, γίνεται πολλῶν ἡ κατάχωρησις πρὸ τῆς διενεργείας ἐλέγχου αὐτῶν. Ἐλεγχος ὅμως τούτων γίνεται ὅποσδήποτε ἔστι καὶ ἐκ τῶν ὑστέρων.
- 8) Φωτοτυπίαί γίνονται δεκταὶ ἀκόμη καὶ εἰς δημόσια ἔγγραφα, δὲν βλέπομεν ὅθεν τὸν λόγον δι' ὃν δὲν δυνάμεθα καὶ ἡμεῖς νὰ τὰς δεχθῶμεν ὡς δικαιολογητικά ἔγγραφων.
- 9) Πρόκειται περὶ συνήθων λογιστικῶν μικροσφαλμάτων ἀντιγραφῆς. Ἐπιδιώκεται ὅπως ταῦτα κατὰ τὸ δυνατόν ἀποφεύγανται, ὀφείλονται δὲ κυρίως εἰς τὸν φόρτον τῆς ἐργασίας ὅστις δὲν ἀφήνει χρόνον πρὸς παραβολήν.
- 10) Δὲν εἶναι ὀρθή, γίνεται ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετον. Πιθανῶς ὁ διενεργήσας τὸν ἔλεγχον νὰ ἐχρησιμοποίησεν CLASSEUR ἀντιγράφων τιμολογίων.
- II) Ἡ παρατήρησις εἶναι ὀρθή, ἀκολουθεῖται ὅμως ὁ ἐν λόγῳ τρόπος, ἐμφανίσεως δηλαδὴ τῶν βασικῶν βιβλίων τῆς Ἐταιρίας εἰς Z, καθ' ὅτι οὕτως διευκολύνεται ὁ ἔλεγχος

του 'Ισολογισμού ὅστις δημοσιεύεται εἰς ᾧ και ὁ ὅποιος
πρέπει νά συμφωνῇ μέ τά Βιβλία.

Ἀθήναι, 12ῃ Σ/βρίου 1961

Μετά τιμῆς

ΝΙΚ. ΚΑΡΟΤΟΠΟΥΛΟΣ

